ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 24.8.2020 г.
COM(2020) 454 final

2020/0224 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Кипър с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

С Регламент (ЕС) 2020/672 („Регламентът за SURE“) се урежда предоставянето на финансова помощ от Съюза на държавите членки, които изпитват или са сериозно застрашени от тежък икономически шок, причинен от избухването на COVID-19. Предвидената в Регламента за SURE подкрепа е предназначена преди всичко за финансирането на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време или подобни мерки за защита на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица, и съответно — за намаляване на последиците от безработица и загуба на доходи, както и, в допълнителен аспект, за финансирането на някои здравни мерки, по- специално на работното място.

На 6 август 2020 г. Кипър поиска финансова помощ от Съюза по силата на Регламента за SURE. В изпълнение на член 6, параграф 2 от Регламента за SURE Комисията се консултира с кипърските власти, за да провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани със следните мерки в отговор на пандемията от COVID-19: а) схема за специален родителски отпуск; б) схема за подпомагане при болест, насочена към наетите лица от частния сектор и самостоятелно заетите лица; в) схема за подпомагане на предприятията, които изцяло са преустановили дейността си; г) схема за подпомагане на предприятията, които частично са преустановили дейността си; д) специална схема за самостоятелно заетите лица; е) специална схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване; ж) специална схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба; з) специална схема за подпомагане на предприятията, извършващи предварително определена дейност; и и) схема за подпомагане на микро- и малките предприятия и самостоятелно заетите лица. По-конкретно тези мерки обхващат:

(1) схема за специален отпуск, с която се субсидират заплатите на родителите, работещи в частния сектор, които имат деца на възраст до 15 години или деца с увреждания — независимо от възрастта;

(2) схема за подпомагане на предприятията, които изцяло са преустановили дейността си, с която, при условие за запазване на заетостта, се субсидира заплатата на 90 % от техния персонал. Субсидията покрива по-голямата сума от следните: 60 % от заплатата на наетото лице или 60 % от придобитите социалноосигурителни единици през 2018 г. (а за юли-август 2020 г. — през 2019 г.). Субсидията е месечна, в размер от 360 до 1 214 евро;

(3) схема за подпомагане на предприятията, които частично са преустановили дейността си, с която, при условие за запазване на заетостта, се субсидират заплатите на наетите лица в предприятията, чийто оборот е спаднал поне с 25 % в резултат на пандемията. Субсидията покрива по-голямата сума от следните: 60 % от заплатата на наетото лице или 60 % от придобитите през 2018 г. социалноосигурителни единици. Субсидията е месечна, в размер от 360 до 1 214 евро;

(4) специална схема за самостоятелно заетите лица, с която се подпомагат самостоятелно заетите лица, които не могат да упражняват никаква дейност по

силата на постановление на министъра на здравеопазването и/или решение на Министерския съвет;

(5) специална схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване, с която се субсидират заплатите на наетите лица в хотелиерството и другите обекти за туристическо настаняване, чийто работодател изцяло е преустановил дейността си или е понесъл спад в оборота от над 40 %. Участието в схемата е обвързано със запазване на заетостта;

(6) специална схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба; с тази схема се субсидират, при условие за запазване на заетостта, заплатите на наетите лица в такива предприятия, които са преустановили изцяло дейността си или чийто оборот е спаднал с над 55 %;

(7) специална схема за подпомагане на предприятията, извършващи специална предварително определена дейност; с тази схема, при условие за запазване на заетостта, се субсидират заплатите на наетите лица в предприятията, чийто оборот е спаднал най-малко с 55 %;

(8) схема за подпомагане на микро- и малките предприятия, и самостоятелно заетите лица, чийто нает персонал е до 50 души, с която се предоставя фиксирана помощ за оперативните разходи на тези малки предприятия и самостоятелно заети лица;

(9) схема за подпомагане при болест, с която се субсидират заплатите на наетите лица от частния сектор и самостоятелно заетите лица, които са класифицирани като уязвими лица съгласно публикувания от министерството на здравеопазването списък, поставени са под карантина от властите или са заразени с Covid-19.

Кипър предостави на Комисията необходимите сведения.

Предвид наличните доказателства Комисията предлага на Съвета да приеме решение за изпълнение, с което на Кипър по силата на Регламента за SURE да се предостави финансова помощ в подкрепа на горепосочените мерки.

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политика**

Настоящото предложение е напълно съобразено с Регламент (ЕС) 2020/672, по силата на който е изготвено.

С настоящото предложение се допълва друг правен инструмент на Съюза за предоставяне на подкрепа на държавите членки при извънредни ситуации — Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз („Регламент (ЕО) № 2012/2002“). На 30 март бе приет Регламент (ЕС) 2020/461 на Европейския парламент и на Съвета, с който в обхвата на посочения инструмент се включват тежките извънредни ситуации в областта на общественото здраве и се определят специални операции, допустими за финансиране.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Предложението е част от набор от мерки, разработени в отговор на настоящата пандемия от COVID-19, като „инвестиционната инициатива в отговор на коронавируса“, и допълва други инструменти в подкрепа на заетостта, като

Европейския социален фонд и Европейския фонд за стратегически инвестиции (ЕФСИ)/InvestEU. Като предвижда заемането на средства и след това отпускането на заеми в подкрепа на държавите членки в този конкретен случай на пандемия от COVID-19, настоящото предложение служи като втора защитна линия за финансиране на схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, които спомагат за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Правното основание на настоящия инструмент е Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета.

• Субсидиарност (при неизключителна компетентност)

Предложението е в резултат на отправено от държава членка искане и като проява на европейската солидарност предоставя на тази засегната от избухването на COVID-19 държава членка финансова помощ от Съюза под формата на временни заеми. Като втора защитна линия такава финансова помощ ще облекчи временно увеличените публични разходи на правителството за схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки и ще спомогне за съхраняването на работните места и оттам — за защитата на работниците и служителите, както и на самостоятелно заетите лица срещу риска от безработица и загуба на доходи.

Тази подкрепа ще е от полза на засегнатото население и ще смекчи прякото социално и икономическо въздействие, причинено от настоящата криза с COVID-19.

• Пропорционалност

Предложението е съобразено с принципа на пропорционалност. То не надхвърля необходимото за постигането на целите на инструмента.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

• Консултации със заинтересованите страни

Предложението трябваше да се изготви в съкратени срокове, за да може да се приеме своевременно от Съвета, поради което не бе възможно да се проведе консултация със заинтересованите страни.

• Оценка на въздействието

Поради спешния характер на предложението не беше направена оценка на въздействието.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Комисията следва да може да заема средства на финансовите пазари, които след това да предоставя в заем на държавата членка, искаща финансова помощ по инструмента SURE.

Освен предоставянето на гаранции от държавите членки са предвидени и други мерки с оглед на финансовата стабилност на схемата:

- стриктен и консервативен подход към финансовото управление;
- изграждане на портфейл от заеми, при който се ограничава рискът от концентрация, годишната експозиция и прекомерната експозиция към отделни държави членки, като същевременно се осигуряват достатъчни ресурси за най-нуждаещите се държави членки; както и
- възможности за подновяване на дълга.

2020/0224 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЪВЕТА

за предоставяне, по силата на Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета, на временна подкрепа на Кипър с цел ограничаване на риска от безработица при извънредните обстоятелства вследствие на избухването на COVID-19

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕС) 2020/672 на Съвета от 19 май 2020 година за създаване на Европейски инструмент за временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE) вследствие на избухването на COVID-19 [1], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) На 6 август 2020 г. Кипър поиска финансова помощ от Съюза, с която да допълни националните си усилия за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19 и в частност — на социално-икономическите му последици за работниците и служителите.

(2) Избухването на COVID-19 и предприетите от Кипър извънредни мерки за преодоляване на разпространението на вируса и на социално-икономическите и здравните последици от този феномен се очаква да се отразят изключително сериозно на публичните финанси. Според прогнозата на Комисията за Кипър от пролетта на 2020 г., към края на 2020 г. дефицитът по консолидирания държавен бюджет се очаква да достигне 7 % от брутния вътрешен продукт (БВП), а консолидираният държавен дълг — 115,7 % от БВП. Според междинната прогноза на Комисията за Кипър от лятото на 2020 г., през 2020 г. БВП се очаква да намалее със 7,7 %.

(3) Избухването на COVID-19 блокира значителна част от кипърската работна сила. Това доведе до внезапно и сериозно увеличение на публичните разходи на Кипър, свързани със следните посочени в съображения 4—12 мерки, от една страна: схемата за специален родителски отпуск; схемите за подпомагане на предприятията, които съответно частично или изцяло са преустановили дейността си; специалната схема за самостоятелно заетите лица; специалната схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване; специалната схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба; специалната схема за подпомагане на предприятията, извършващи предварително определена дейност; както и схемата за подпомагане на микро- и малките предприятия и самостоятелно

[1] ОВ L 159, 20.5.2020 г., стр.1.

заетите лица — а от друга, здравни мерки, като схемата за подпомагане при болест.

(4) Посоченият в искането на Кипър от 6 август 2020 г. Закон 27(I)/2020 бе правното основание за въвеждането на редица наредби, в които се очертават мерки за преодоляване на въздействието от избухването на COVID-19. По силата на Закон 27(I)/2020 властите въведоха схема за специален отпуск, с която се субсидират заплатите на родителите, работещи в частния сектор, които имат деца на възраст до 15 години или деца с увреждания — независимо от възрастта. Схемата за специален отпуск може да се приеме за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като с нея се подпомагат доходите на наетите лица и се запазва заетостта, като се избягва родителите, които трябва да се грижат за децата си, докато училищата са затворени, да прекъснат трудовите си правоотношения.

(5) Властите въведоха и схема за подпомагане на предприятията, които изцяло са преустановили дейността си, с която, при условие за запазване на заетостта, се субсидира заплатата на 90 % от техния персонал. Субсидията покрива по-голямата сума от следните: 60 % от заплатата на наетото лице или 60 % от придобитите социалноосигурителни единици през 2018 г. (а за юли-август 2020 г. — през 2019 г.). Субсидията е месечна, в размер от 360 до 1 214 евро.

(6) Със схемата за подпомагане на предприятията, които частично са преустановили дейността си, се субсидират, при условие за запазване на заетостта, заплатите на наетите лица в предприятията, чийто оборот е спаднал поне с 25 % в резултат на пандемията. Субсидията покрива по-голямата сума от следните: 60 % от заплатата на наетото лице или 60 % от придобитите през 2018 г. социалноосигурителни единици. Субсидията е месечна, в размер от 360 до 1 214 евро.

(7) Със специалната схема за самостоятелно заетите лица се подпомагат самостоятелно заетите лица, които не могат да упражняват никаква дейност по силата на постановление на министъра на здравеопазването и/или решение на Министерския съвет.

(8) Със специалната схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване се субсидират заплатите на наетите лица в хотелиерството и другите обекти за туристическо настаняване, чийто работодател изцяло е преустановил дейността си или е понесъл спад в оборота от над 40 %. Участието в схемата е обвързано със запазване на заетостта.

(9) Със специалната схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба, се субсидират, при условие за запазване на заетостта, заплатите на наетите лица в хотелиерството или в другите предприятия за туристическо настаняване с изцяло преустановена дейност или със спад в оборота от над 55 %.

(10) Със специалната схема за подпомагане на предприятията, извършващи специална предварително определена дейност, се субсидират, при условие за запазване на заетостта, заплатите на наетите лица в предприятията, чийто оборот е спаднал най-малко с 55 %.

(11) Освен това, с посочения в искането на Кипър от 6 август Допълнителен бюджет — субсидии по временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на

икономиката при настоящата пандемия от COVID-19, се въведе субсидиране на микро- и малките предприятия, и самостоятелно заетите лица, чийто нает персонал е до 50 души. В искането бе обхванатa само частта от разходите за субсидиране на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци. Субсидирането представлява фиксирана помощ за оперативните разходи на малките предприятия и самостоятелно заетите лица. Схемата за субсидиране може да се приеме за подобна мярка на схемите за подпомагане на работата на непълно работно време съгласно Регламент (ЕС) 2020/672, тъй като с нея се избягва спад или загуба на доходите на самостоятелно заетите лица или сходните категории трудещи се.

(12) Накрая, със схемата за подпомагане при болест се субсидират заплатите на наетите лица от частния сектор и самостоятелно заетите лица, които са класифицирани като уязвими лица съгласно публикувания от министерството на здравеопазването списък, поставени са под карантина от властите или са заразени с Covid-19.

(13) Кипър удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672 за отпускане на финансова помощ. Кипър предостави на Комисията убедителни доказателства, че, считано от 1 февруари 2020 г., неговите извършени и планирани публични разходи са се увеличили с 479 070 000 евро в резултат на увеличените разходи, пряко свързани със следните схеми: схемата за специален родителски отпуск; схемите за подпомагане на предприятията, които съответно частично или изцяло са преустановили дейността си; специалната схема за самостоятелно заетите лица; специалната схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване; специалната схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба; специалната схема за подпомагане на предприятията, извършващи предварително определена дейност; както и схемата за подпомагане на микро- и малките предприятия и самостоятелно заетите лица. Това представлява внезапно и съществено увеличение, тъй като тези нови мерки обхващат значителна част от предприятията и работната сила в Кипър.

(14) В изпълнение на член 6 от Регламент (ЕС) 2020/672 Комисията се консултира с Кипър и провери внезапното и съществено увеличение на извършените и планирани публични разходи, пряко свързани с посочените в искането от 06 август 2020 г. схеми за подпомагане на работата на непълно работно време и подобни мерки, и със съответните здравни мерки, в отговор на избухването на COVID-19.

(15) Поради това на Кипър следва да се предостави финансова помощ, за да му се съдейства да се справи със социално-икономическите последици от тежкия икономически шок, причинен от избухването на COVID-19.

(16) Настоящото решение не засяга резултата от евентуалните производства за нарушения на функционирането на вътрешния пазар, които биха могли да бъдат открити в частност по силата на членове 107 и 108 от ДФЕС. То не обезсилва посоченото в член 108 изискване към държавите членки да уведомяват Комисията за случаите, които биха могли да представляват държавна помощ.

(17) Кипър следва редовно да уведомява Комисията за изпълнението на планираните публични разходи, за да ѝ позволи да прецени доколко те са били изпълнени.

(18) Решението за предоставяне на финансова помощ се взима с отчитане на съществуващите и очакваните нужди на Кипър, както и на исканията за финансова помощ по силата на Регламент (ЕС) 2020/672, които вече са представени или за които е планирано да бъдат представени от други държави членки, при прилагане на принципите на равно третиране, солидарност, пропорционалност и прозрачност,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Кипър удовлетворява условията по член 3 от Регламент (ЕС) 2020/672.

Член 2

1. Съюзът отпуска на Кипър заем с максимален размер 479 070 000 евро. Неговият максимален среден срок до падежа е 15 години.

2. Периодът на усвояване на предоставената по силата на настоящото решение финансова помощ е 18 месеца, считано от датата на влизането му в сила.

3. Комисията предоставя на Кипър финансовата помощ от Съюза чрез максимум осем транша. Всеки транш може да се изплаща на една или няколко вноски. Срокът до падежа на вноските по първия транш може да бъде по-дълъг от максималния срок до падежа, посочен в параграф 1. В такъв случай срокът до падежа на останалите вноски се фиксира така, че след изплащането на всички траншове да е бил спазен посоченият в параграф 1 максимален среден срок до падежа.

4. Отпускането на първия транш зависи от влизането в сила на споразумението за заем, посочено в член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2020/672.

5. Кипър поема разходите по посоченото в член 4 от Регламент (ЕС) 2020/672 финансиране от Съюза за всеки транш, а също така и евентуалните такси и направени от Съюза разходи във връзка с това финансиране.

6. Комисията определя размера и датата на отпускане на траншовете, както и размера на вноските.

Член 3

Кипър може да финансира следните мерки:

а) специалната схема за родителски отпуск — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 127, 148, 151, 184, 192, 212, 213 и 235 от 2020 г.;

б) схемите за подпомагане на предприятията, които съответно частично или изцяло са преустановили дейността си — както са предвидени в Закон 27(I)/2020 и наредби № 131, 148, 151, 188, 212, 213 и 239 от 2020 г., и № 151, 187, 212, 213, 238, 243 и 273 от 2020 г.;

в) специалната схема за самостоятелно заетите лица — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 129, 148, 151, 186, 213, 237 и 322 от 2020 г.;

г) специалната схема за хотелите и другите обекти за туристическо настаняване — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 269 и 317 от 2020 г.;

д) специалната схема за подпомагане на предприятията, свързани с туризма или засегнати от туризма, или свързани с предприятия, които изцяло са преустановили дейността си в изпълнение на разпоредба — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 270 и 318 от 2020 г.;

е) специалната схема за подпомагане на предприятията, извършващи специална предварително определена дейност — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 272 и 320 от 2020 г.;

ж) за частта от разходите за субсидиране на самостоятелно заетите лица и едноличните търговци — схемата за субсидиране на микро- и малките предприятия, и самостоятелно заетите лица, посочена в Допълнителен бюджет — субсидии по временната рамка за мерки за държавна помощ в подкрепа на икономиката при настоящата пандемия от COVID-19;

з) схемата за подпомагане при болест — както е предвидена в Закон 27(I)/2020 и наредби № 128, 148, 151, 185, 212 и 236 от 2020 г.

Член 4

Кипър уведомява Комисията до [*ДАТА: 6 месеца след датата на публикуване на настоящото решение*] за изпълнението на планираните публични разходи и продължава да я уведомява за това на всеки 6 месеца, докато тези разходи не бъдат изцяло изпълнени.

Член 5

Адресат на настоящото решение е Република Кипър.

Член 6

Настоящото решение се публикува в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател